

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-202>

**FEATURES OF THE USE OF AUDIOVISUAL MEANS
AS A NEW APPROACH TO LEARNING PROCESS**

**ОСОБЛИВСТІ ВИКОРИСТАННЯ АУДІВІЗУАЛЬНИХ ЗАСОБІВ
ЯК НОВОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ**

Savka I. V.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Foreign
Language Department
Ivan Franko Lviv National University
Lviv, Ukraine*

Савка І. В.

*доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної мови
Львівський національний університет
імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

Yakymovych T. I.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Researcher,
Associate Professor at the Department
of Theory and Methodology
of Technological Education,
Drawing and Computer Graphics
National Pedagogical
Dragomanov University
Kyiv, Ukraine*

Якимович Т. І.

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри теорії і методики
технологічної освіти, креслення
та комп'ютерної графіки
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

Сучасний фахівець опирається на інформацію та технологію для вирішення виробничих ситуацій. Тому сьогодні засоби створення, передачі та використання інформації посідають перше місце.

Основною функцією засобів навчання є подання навчальних матеріалів. При використанні аудіальних засобів навчальна інформація представлена в звуках, а при використанні візуальних – у вигляді зображення. Кінестетичні засоби навчання сприяють передачі і сприйняттю інформації за допомогою практичних дій та інших відчуттів тіла [4, с. 97].

Аудіовізуальні засоби навчання – це інтеграція візуальних та аудіальних засобів, які розраховані на одночасну візуальну і аудіальну передачу/сприйняття інформації. Додаткове завантаження візуального і слухового аналізаторів учня за допомогою технічних засобів

навчання дає значну можливість засвоєння ним більшого обсягу інформації.

Візуально-кінестетичні – засоби, що передбачають виконання графічних і практичних робіт без усного пояснення/викладу: розпізнавання і визначення природних об'єктів, візуальні спостереження з подальшою реєстрацією явища тощо. Аудіально-кінестетичні – прослуховування з подальшим описом. Вони використовуються під час проведення дослідів і експериментів, роботи з комп'ютерними навчальними програмами [2, с. 115].

У процесі візуалізації відбувається винесення з внутрішнього плану на зовнішній мисленнєвих образів в процесі пізнавальної діяльності, причому форма цих образів стихійно визначається за допомогою механізму асоціативної проекції.

Окрім зорового сприйняття людина наділена здатністю до візуалізації. Її особливістю є перенесення на зовнішній план із внутрішнього плану результатів інтелектуально-розумової діяльності. Процес «перенесення», який супроводжується «переходом» мислеобразів з внутрішнього плану в зовнішній є проекцією психічного образу [1, с. 327].

Основна мета візуалізації в навчанні – підтримка логічних операцій на всіх етапах навчальної діяльності, а найголовніше при виконанні аналітичних дій (аналіз, синтез, порівняння, пошук зав'язків і відношень, систематизація, висновок тощо).

В практичній діяльності для підтримки візуалізації використовують сучасні засоби візуалізації: скрайбінг, скетчноутінг, інтелект-карти.

Для створення скрайбінгу можна користуватися такими сервісами:

GoAnimate – дозволяє перетворити презентацію на мультиплікаційний фільм. Кожен елемент має стандартні налаштування (колір, розмір) та індивідуальні (настрій персонажа, декомпозиція фону). Сервер пропонує велику колекцію дій з персонажами, у разі виникнення проблем можна користуватися підказками.

PowerToon – вся анімація створюється від слайда до слайда. Робоча область має кнопки управління, часову шкалу, вікно попереднього перегляду, список слайдів і перемикач вибору елементів.

Video – дозволяє додавати в презентацію зображення, персонажі, текст та музику.

Moovly – один із найпростіших інструментів для виготовлення анімованих презентацій, багато елементів промальовується за допомогою ручки. Цей сервер дає можливість безкоштовно створювати необмежену кількість презентацій тривалістю близько 10 хв.

Пояснювалки – програма для iPad, яка дозволяє створювати прості скрайбінги.

VideoScribe – створений із принципом – від частинного до цілого. По завершенню роботи ви отримаєте не інтерактивну презентацію, а відео.

Скетчноутінг допомагає конспектувати менше, але запам'ятовувати інформацію краще. Скетчноутінг починається з розвитку вміння слухати, оскільки скетчі створюються в реальному часі, коли ви слухаєте лекцію, промову, презентацію тощо. Для того щоб створити якісну візуальну нотатку, дуже важливо уважно вислухати мовця, зрозуміти його ідеї.

Моделі скетчів або найпопулярніші способи розташування інформації у скетчах, що допоможуть швидко розвинути навички скетчноутінгу:

Лінійна модель: скетч відображає інформацію по діагоналі з верхнього лівого кута до нижнього правого кута сторінки (на зразок друкованої книги). Така подача інформації чітко структурована й подібна розповіді. Вона легко сприймається читачем.

Променеподібна модель: скетч нагадує велосипедне колесо із «втулкою» посередині та спицями, що виходять із неї. У центрі променеподібного скетчу може бути ім'я, портрет мовця чи основна тема. «Втулка» може бути асиметричною, це надасть природності. Проте такий скетч інколи важко зрозуміти, оскільки інформація організована складно й нелінійно.

Вертикальна модель: скетч схожий до лінійного, інформація подається єдиним потоком зверху вниз, доступно та зрозуміло для читача.

Траєкторна модель: скетч створює своєрідний шлях для інформації по вертикалі, горизонталі чи діагоналі. Така модель може бути представлена зигзагом, s-подібною траєкторією, w-подібною траєкторією чи будь-якою іншою. Зручна для зображення процесу мислення або події в її покроковій послідовності.

Модульна модель: скетч розділяє простір на сторінці на окремі частини або модулі. Кожен модуль містить окрему інформацію чи демонструє ідеї різних людей.

Модель хмарочосів: подібна до модульної, але за цією моделлю скетч поділяє сторінку на серію довгих вертикальних панелей, які містять різну інформацію. Така модель підходить для круглих столів, під час яких люди розмовляють у різний час. Для створення хмарочосу намалуйте вертикальну колонку для кожного спікера та додайте

зверху його ім'я чи портрет. Після цього вписуйте важливі коментарі кожного учасника до відповідної колонки [3, с. 155].

Модель попкорну: дозволяє розташовувати інформацію у довільному порядку. Тема та ім'я спікера можуть знаходитися на сторінці будь-де. Така модель зосереджує більшу увагу на фіксації інформації, а не на її розташуванні. Проте випадкове розміщення інформації може ускладнювати сприйняття скетчу.

Інтелект-карти – це ефективний метод структурування і аналізу інформації та ідей. Вони дозволяють пришвидшувати процес опанування матеріалом, підвищують запам'ятовування інформації, вдосконалювати управління навчальним процесом. Інтелект-карти використовуються як засіб для навчання, організації та управління навчальним процесом, вирішення завдань, ухвалення рішень.

Інтернет надає багато різноманітних сервісів, які мають широкі можливості по створенню інтелект-карт. Це, насамперед, креативна програма ConceptDraw MindMap, FreeMind, Bubbl.us, MindMeister – web, Spinscape, Smapr тощо.

Висновки. Аудіовізуальні засоби допомагають розвивати у студентів уміння спостерігати, порівнювати, аналізувати, самостійно освоювати навчальні завдання під час навчання.

Література:

1. Гороль П. К. Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Шестопалюк О. В. Сучасні інформаційні засоби навчання : навчальний посібник. К. : Освіта України, 2007. 536 с.
2. Інноваційні методики навчання у професійно-технічній освіті : монографія / за ред. І. М. Козловської. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
3. Стечкевич О., Якимович Т. Використання аудіовізуальних засобів навчання у професійно-практичній підготовці майбутніх фахівців. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. 2018. Вип. 52. Київ ; Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2018. С. 152–156.
4. Якимович Т. Д. Основи дидактики професійно-практичної підготовки : навчально-методичний посібник. К. : Педагогічна думка, 2013. 136 с.